

Systemstifte. Man gjør her dette Systemstifte, som for Fremtiden vil have ganske overordentlig Virkning. For disse 6 Kanoner alene vil der være Spørgsmaal om en Jordyrelse i Sammenligning med Smedejærnskanoner, som sandsynligvis vil blive 800,000 Kr., det vil sige efter Analogi med Jærnkanoner paa 12 Tommer. Det foreskommer mig, at Thinget pleier ikke at være saa overordentlig ruttende med sine Midler, at Spørgsmaalet om at bespare 800,000 Kr. ingen Rolle skulde spille, naar man kun vinder 30 Fod større Initialhaftighed ved Jordyrelse. Jeg har saaledes ikke kunnet se rettere, end at det vilde være lidet forsvarligt i dette Dødsstik at gaa til Bevilling af disse omtalte 6 Kanoner, og Grunden er, som jeg sagde allerede ved 2den Behandling, just ikke den, at jeg ikke meget vel kan sætte Pris paa disse Kanoners Egenstaber, og ogsaa kan erkjende deres Betydning indenfor en rimelig Begrænsning, men mit Hensyn er et noget andet. Jeg skjønner nemlig ikke rettere, end at vi i Almindelighed maa gjøre Fordring paa nu og for Fremtiden mere at kunne se, hvorledes vor Forsvarsevne skal kunne koncentreret. Jeg ser ikke rettere, end at den Bei, vi hidtil ere gaaet, at blive ved at anskaffe for de forskellige Waabenarter, for Flaaden, Søen og Fæstningerne bestandig efter det Princip: lidt af hvert, som den ærede Ordsfører stillede op ved 2den Behandling, fører os ud i et Uføre, hvor vi ikke kunne øine Land og ikke se, hvorhen vi komme. Den ærede Ordsfører nævnte gjentagne Gange ved 2den Behandling, at det maatte være vor Opgave at anskaffe lidt af hvert, hvad Artilleri videnskaben og andre militære Videnskaber kunne præstere. Sa, hvis vor Opgave var at stabe ud af vort Forsvarsvæsen et Prøvefort, et lille Stykke Stormagt, hvor man kunde paradere og sige: vi have dog lidt af alle de forskellige Sorter, kunde jeg se, at det var en rigtig Fremgangsmaade; men saa længe vi ikke ere komne til at betragte vort Forsvarsvæsen alene som Stads til en Parade, men dog ønske at kunne øine et vist positivt praktisk Maal, der skulde kunne naas, ser jeg ikke rettere, end at vi alvorlig maa have vor Opmærksomhed henvendt paa at koncentrere vor Evne finantsielt og militært paa et Formaal, som vi kunne overkomme, og jeg ser ikke rettere, end at vi i Fremtiden maa komme ind paa den Bei, selv med Opoffrelse af mange Hensyn og af mange Illusioner og Tilhøieligheder for det ene eller det andet Waaben. Jeg skal ikke her komme ind paa at skitsere, paa hvilke forskellige Maader vore Evner i den Henseende kunne koncentreret. Enhver vil kunne sige sig selv, at det vil kunne ske paa mange forskellige Maader, men naturligvis ikke uden Beføstning af det Ene eller Andet. Men blive vi paa den Bei, vi nu ere inde paa, saa siger jeg: Spørg en hvilken som helst Officer af et hvilken som helst Waaben, og han vil sige: Det duer ikke, det Hele, som det nu er, nei bliver

det ikke ganske anderledes, kunne vi ligesaa godt pakke ind med det Altsammen! Det er den gennemgaaende Tanke saavel i Søen som i Flaaden (Afbrudelse af Bille). Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds siger, at det er vi Skyld i. Jeg benægter det paa det Bestemteste, thi var man gaaet den Bei, som han og hans politiske Venner vilde, var man gaaet videre og videre ad den Bane, som jeg netop betragter som urigtig, den at bevilge Lidt af hvert paa alle mnlige Omraader og Intet fuldstændigt paa noget Omraade. Det tror jeg, skal staa fast, at vi opnaa intet Andet end Misforstaaelse blandt dem, der skulle bruge Vaabnene, og ikke Tillid fra nogen Side til Noget. Det er derfor en væsentlig Bevæggrund for mig til at stemme mod denne Bevilling, at den atter gjør et af sine store Greb i Bevillingerne, som foregribe senere Afgjørelser og lægge Beslag paa vore Kræfter, medens vi saameget som mulig skulde holde vore Hænder fri, indtil vi faae afgjort dette, om der saa skal være Søforer eller ikke, eller paa hvilken Maade vi overhovedet ville gennemføre et praktisk Forsvar. I den Henseende kan jeg ikke Andet end minde om en Ytring af den ærede Ordsfører ved Sagens anden Behandling, naar han nemlig saa overmaade let henkastede eller tilfidsatte den Ytring, som tidligere har staaet i vor Forsvarsbetænkning, idet vi dengang sagde, at vi vilde holde Spørgsmaalet daabent, hvorvidt Kjøbenhavn overhovedet skulde gjøres til en anden By. Derom sagde nu den ærede Ordsfører, at det var kun en af disse Bemærkninger, som et eller andet Medlem, ønskede indsat i Betænkningen. Da jeg har affattet denne Betænkning, vil jeg dog værgе mig mod, at dette skulde være en saadan løst henkastet Ytring, som kun skulde gjælde til Blokshjerg. Det har ikke været min Mening, da jeg skrev denne Betænkning, og det undrer mig, at det har været den ærede Ordsførers Mening, som medunderskrev den. Jeg afgjør imidlertid ikke det Spørgsmaal, jeg siger kun, at vi maa holde det daabent, indtil vi faae en samlet Overveielse af vort Forsvarsvæsen, saa at vi kunne sige: Saameget kunne vi overkomme, men gaa vi udenfor det, gaa vi udenfor vore Kræfter. — Det har under den foregaaende Behandling spillet en vis Rolle baade her i Salen, og jeg ser ogsaa udenfor Salen, hvor disse Spørgsmaal have været debatterede, at man siger som saa: Denne Bevilling af Kanonerne er kun en Konsekvent af, hvad der skete ifjor. Jeg har allerede sagt, at jeg anerkjender Konsekventernes Magt, men det er dog, forekommer det mig, paa et ganske besynderligt Standpunkt, at man her vil drage Konsekventens frem. Man siger nemlig: Det er de samme Forter, I forstærkede ifjor, som vi ville bestyffe iaar. Jeg kan ikke Andet end gjøre baade ærede Medlemmer og Andre, som have Interesse for denne Sag, opmærksom paa, at det kan kun siges med overordentlig stor